

LIGA HARSONA

A LIGA SZAKSZERVEZETEK TÁJÉKOZTATÓJA

Budapest, 1992. november

Elhalasztott választások

Szeptember 18-i rendkívüli OV óta a választások kérdésében legfontosabb fejlemény, hogy a munkaügyi miniszter bejelentette: **ebben az évben nem kerülhet sor a szakszervezeti választásokra**, miután az október 5-éig nem lehet elfogadni a választási törvényt. E bejelentés a szeptember 25-i Kiss Gyula – szakszervezetek közötti találkozón hangzott el, ahol a miniszter jelenlétében elhangzottakat, – hogy ez értelemszerűen az ÚT választások ez évi megtartását is kizárja – a miniszter nem cáfolta. Ennek ellenére sem a kormány, sem a szakszervezetek részéről nem indult kezdeményezés annak érdekében, hogy a parlament elé sürgősséggel beterjesztésre kerüljön legalább egy olyan törvényjavaslat, amely az ÚT és a TB (vagy a kormány álláspontja szerint szakszervezetek közötti) választások azonos időben történő megtartása érdekében az ÚT (értelemszerűen az intézményi tanácsi) választások megtartásának legkésőbbi időpontja 1992. dec 10-e utánra módosuljon.

Ha nem kerül lehetőleg október 15-ig elfogadásra egy időpontot módosító törvény, akkor nemcsak borul a „hatok” megállapodása, hanem az ÚT választások önmagukban lebonyolítva egy olyan válós, vagy vélt (semmiképpen sem ellenőrizhető) erősorteret eredményezhetnek, amely után a legitimitási viták az eddigieknél is élesebben újulhatnak fel. Többek között a LIGA szakértőivel való konzultációnak is köszönhetően elkészült az a többpárti képviselői indítvány, amelyet egy egyeztetés után a „hatok” is konszenzussal támogattak. Amennyiben a kormány, vagy egyes képviselők nem torpedózzák meg a javaslat időben történő elfogadását, akkor 1993. március első hetében lesznek az ÚT és TB választások.

Ebben a vis major szituációban az ÜB úgy foglalt állást, hogy az azonos időpont

lehetővé tétele érdekében támogatja a halasztást.

A választások szempontjából a halasztás mellett az a legfontosabb kérdés, hogy a kormány partner lesz-e abban, hogy csak TB választásokon méretesszenek meg a szakszervezetek országos szövetségei, és elmaradjon a szakszervezetek közötti választás (azzal az értelemszerű módosulással, hogy az ágazati vagy az ÚT választásokon kerül két lépcsőben újraosztásra) vagy sem. E kérdés még nyitott és a jelek szerint a kormány nem sok hajlandóságot mutat arra, hogy meghatározott időn belül legalább erről egyértelműen nyilatkozzon.

A **többpárti indítvány** törvényben rögzítené, hogy a TB választási törvényt ez év december 15-ig el kell az Országgyűlésnek fogadnia. A kérdést az fogja eldönteni, hogy a kormány a „hatok” megállapodását el kívánja-e fogadni, vagy továbbra is azért tesz meg mindent, hogy a helyzet a lehető legbizonytalanabb legyen. Ezzel összefüggésben a szak-

szervezeteknek – így a LIGÁ-nak is – el kell tudni dönteni, hogy megállapodásukhoz betű szerint ragaszkodnak-e, vagy engednek-e, és mikor és miből, illetve hol van az a határ, amikor nyomásgyakorlással kell megpróbálniuk kedvező irányba fordítani a fejleményeket.

Az ÚT választások időpontjának módosítása önmagában még nem jelenti azt, hogy e választásoknak vagyoni téje is lesz. A megállapodók szándékai szerint kell, hogy legyen és ez megegy indok arra, hogy az e választások lebonyolításával, ellenőrizhetőségével kapcsolatos, valamint az egyes helyi eredmények összesítésével kapcsolatos jelenlegi tartatlan helyzetet változtatás történjék.

Összegzésül: Ha lesz halasztásra vonatkozó törvény, az ÚT és IT választásokra jövő év márciusának első hetében kerül sor. Többpárti konszenzus van arra, hogy december 15-ig elfogadásra kerüljön a TB választási törvény és e választásokra is a fenti időpontban kerüljön sor. A kormánynak e kérdésben még nincs álláspontja. Amennyiben a TB választási törvényt az Országgyűlés legkésőbb január első hetének végéig nem fogadja el, akkor a TB választásokat március elején nem lehet megtartani. **Kalmár Béla**

Kecskeméti sztrájk

Július elsején lejárt a Kunság Volán Vállalat kollektív szerződése. A vállalat nem kívánt új kollektív szerződést kötni. Ez nem csak bérkérdésben jelentett töréspontot a LIGÁhoz csatlakozott független szakszervezet számára. A vállalat átalakulás előtt áll, és ha nincsenek szerződésben meghatározott garanciák, bizonytalan a vállalatnál dolgozók sorsa. A figyelmeztető sztrájk után feszült időszak következett, de a LIGA-szervezet elérte a célját.

A kecskeméti vállalat járműfenntartási és teherforgalmi részlege már kft.-vé alakult. A személyszállítási üzletágat is átszervezik, itt azonban csak részvényitársaságról lehet szó. A tervek

szerint október 1-jével alakult volna át – a hírek szerint egyszemélyes – RT-vé a cég, de a dolgok jelenlegi állása szerint erre csak november 1-jével kerülhet sor. Mindenesetre a független szakszervezet vezetői szerint a vállalatvezetés nem játszik nyílt lapokkal. Ehhez járult az is, hogy az igazgató megbízatása és kinevezése közötti néhány nap alatt egyfajta ex lex állapot jött létre.

A LIGÁhoz csatlakozott Kunság Volán Munkavállalóinak Szakszervezete szeptember 21-én jelentette be igényét az új kollektív szerződéssel kapcsolatos egyeztető eljárás lefolytatásáért.

folytatás a 2. oldalon

folytatás a 2. oldalról

tására. Arra az esetre, ha ez 7 napon belül nem vezetne eredményre, figyelmeztető sztrájkot helyeztek kilátásba. Tették ezt a dolgozók felhatalmazása alapján, hiszen előzetesen mindenkihez eljuttattak egy kérdőívet és egy nyilatkozatmintát, amelyen ki-ki leírhatta bérkövetelését, elfogadható túlmunkavállalását, és azt, hogy az érdekvégyesítés milyen formájában venne részt a követelések eléréséért. A vállalat vezetése időhúzó taktikát folytatott, és csak szeptember 28-án, a 7. napon volt érkezése a szakszervezet képviselőivel tárgyalni. A vitatott pontok között volt a vállalati minimálbér 13 000 forintra emelése, az, hogy a vállalat minden dolgozója után fizessen biztosítási díjat – ez a törvények szerint vállalati érdek is –, továbbá megállapodás a szociális juttatások mértékéről, és a béremelésről.

A vezetés hajlott arra, hogy néhány követelést elfogadjon, bérkérdésben viszont hajlíthatatlannak bizonyult. Ugyanaznap a kecskeméti LIGA szervezet ügyvivőtestületi ülést tartott, amelyen döntés született az október 2-án, 7 órakor kezdődő két órás figyelmeztető sztrájk megszervezéséről. A sztrájkbizottság kinyilvánította azt is, ha a megegyezés 7 óráig létrejön, lefújja az akciót.

Sikerült tisztázni, hogy a sztrájk alatt mi az az elégséges szolgáltatás, amit el kell látniuk, és 3 pont kivételével a kollektív szerződés tartalmában megállapodtak a gyár vezetőivel. Függetlenül maradt a kollektív szerződés érvényességének határideje, hiszen ha nem tudnak kedvező béreket kiharcolni – ez volt a második pont –, akkor a szakszervezet érdeke a rövid érvényességi idő. A vállalat ragaszkodott a 28%-os emeléshez, hiszen ezen felül már büntetőkamatot kell fizetnie. A szakszervezet 35%-os ajánlatát 34%-ra mérsékelte, a vállalatvezetés viszont nem közelített fölfelé. A dolgozókat irritálta, hogy a vállalatközpontban 62,4%-os béremelésre került sor, ott volt pénz a büntetőkamatra is. A harmadik pont az autóbuszvezetők költségértéktérítési rendszere volt, mely rendszer öt éve működik gazdaságosan. A sofőrök érdekeltté váltak a jármű kímélésében, mert nem csak a megspórolt üzemanyagpénzt kapták meg. Kecskeméten a buszsofőrök havi általányt kapnak a "nelik adott" buszok javítására. Ez a gondos sofőrökben keltette fel a tulajdonosi szemléletet, hiszen több, mint tízezer forintot kaphattak havonta kézhez.

A munkabeszüntetéshez a dolgozók 98%-a csatlakozott, köztük a régi szakszervezet tagjai is. Október 2-án Kecskeméten 108, Kiskunfélegyházán és Kalocsán 2-2-helyi, és 73 helyközi járat maradt ki. Néhányan tovább dolgoztak, például menetjegyeket és bérletet ez idő alatt is lehetett vásárolni. A lakosság megértően vette tudomásul a sztrájkot. Csak 3 panasz érkezett a vállalathoz, de ennél jóval több lakossági biztatást kaptak a buszvezetők.

– A dolgozók nagyon egységesen léptek fel – mondja Konkoly István, a LIGA szakszervezet elnöke –, mindamellett figyelmeztető akciónkat követően megnőtt a spontán sztrájk kialakulásának veszélye. Végül sikerült egyezségre jutnunk a vezetőkkel, januárig megállapodtunk olyan formán, hogy a dolgozók más fizetési formáiban kapták meg a fizetésemelésüket. Köszönjük a LIGA tagszervezeteinek a szolidaritási táviratokat, a biztatást. -kl-

Taxisok Szabad Szakszervezete

A TSZSZ 1992. január 8-án alakult, 42 fő részvételével. Vezetői és tagjai ma is aktív taxisok, akik ugyanúgy az utcán keresik a kenyerüket és nem fölülről áttételesen találkoznak a problémákkal és gondokkal. Jelenleg a taxisok több, mint 75%-a nem tagja semmilyen érdekvédelmi szervezetnek és így majd minden őket érintő kérdésről későn és legtöbbször tévesen vannak informálva. Tehát a beleszólási és véleményformálási lehetőségük korlátozódik, jószerivel a taxiállomásokon folytatott eszmecserevé mérséklődik.

Ezen szeretne a TSZSZ a pusztá létezésével is változtatni.

Természetesen számolva azzal a ténnyel, hogy az eddig „működő” érdekvédelmi tevékenysége, valamint a kialakult képtelen állapot, a mindennapos harc az életben maradásért, sokakat elfordít és bizalmatlanná tesz. Sokszor becsapott emberekbe kell most bizalmat és hitet táplálni, felrázni őket, hogy vállalják a harcot önmagukért, és tisztas megélhetést biztosító szakmájuk becsületéért. Elhithetni velük, hogy nem szabad lemondaniuk jogaikról és hogy van értelme a küzdelemnek. Ez az egyetlen járható út, ha életben szeretnénk maradni, hogy olyan rendeleteket és szabályokat alkossanak a javaslatunk figyelembe vételével, ami lehetővé teszi ezt számunkra.

Ez az, amiről nem mondhatunk le.

Veres László

Bajai hőszolgáltatók

Ki fűt be?

„A Dolgozók Szabad Szakszervezete tisztelettel bejelenti az Igazgató úrnak, hogy a távfűtőművekben mai napon tartott munkásgyűlésen - amelyen az Igazgató úr is részt vett - a felmerült problémákra szakszervezetünk tagjainak megítélése szerint Igazgató úr nem tudott megnyugtató választ adni, ezért szakszervezetünk tagságának tárgyban érintett tagjai úgy határoztak, hogy sztrájkkészültséget rendelnek el, egyben kéri az egyeztető eljárás lefolytatását, egy önkormányzati ad hoc bizottság bevonását. Szakszervezetünk kötelezettséget vállal arra, hogy a tényleges sztrájkot az egyeztető eljárás befejezéséig nem kezdi meg.”

A Bajai Kommunális és Szolgáltató kft. új igazgatója megválasztása után közölte, hogy sokallja a dolgozók fizetését, a havi bruttó 16 000-et, műszakpótlékkal és ügyeleti díjjal együtt 21 000 forintot. Ez hideg zuhanyként érte a Hőszolgáltató dolgozóit. A szakszervezet tisztségviselői kifejezésre is juttatták fenntartásaikat, válaszul az igazgató közölte, hogy előző cégénél (ahol egyébként a dolgozók 60 százaléka minimálbérért végezte munkáját) szintén voltak hőzörgők, mégsem értek el semmit.

A szakszervezet kezdeményezte a kollektív szerződés megkötését. Szeptember végén meg is kezdődtek a tárgyalások. Az igazgató kijelentette: műszakilag nem indokolt, hogy tovább működtessék az ügyeletet. Ez nagymértékű keresetvesztést jelentett volna a dolgozóknak, akik január 1-től 30%-os béremelést kaptak, de ezt az összeget a folyamatos üzemben dolgozóknak műszakpótlékként, a karbantartóknak ügyeleti díjként számolták el, tehát nem építették be az alapbérükbe. Szeptember végén az ügyeleti pótlék megszűnt.

Olcso emberek

A folyamatos üzemben dolgozók műszakpótléka eddig bérük 35 százalékát tette ki. Az igazgató ezt lecsökkentette volna a törvényi minimumra, 20 százalékra. De, látva a szakszervezet ellenkezését, a következő javaslatl állt elő: a váltott műszakban dolgo-

zók ezentúl délelőtt semmit ne kapjanak, délután 35 százalékot, éjszaka pedig 70 százalékot. Így ugyanannyi pénzt kell majd szétosztani. Ebben meg is egyeztek, de ekkor az igazgató előrukkolt a farbával: bevezetné az állandó éjszakai és délutános műszakot. Mit gondol a szakszervezet - kérdezte -, a 25 500 forintos éjszakai és a 20 000 forintos délutáni műszakra kapna-e munkást 22 000 illetve 18 000 forintért? A mostani állományt pedig átírná délelőtti műszakra, így nem kapnának semmilyen pótlékot.

Az ötlet, hogy olcsóbb emberekre cseréli le a gárdát, nem aratott osztatlan sikert. De a szakszervezet kezét megköti, hogy a hőszolgáltatás közszolgálatot ellátó üzem, ezért csak korlátozottan illeti meg a sztrájkjog. Ezért létkérdés volt meghatározni, mi az a minimális szolgáltatás, amelyet egy sztrájk alatt is el kell látni. A kollektív szerződés ezen pontját az igazgató megpróbálta elmismásolni, és végül nem sikerült egyezsége jutniuk.

Az igazgatónak volt egy olyan terve is, hogy a villanyszerelőket és a lakatosokat magánvállalkozóval helyettesíti. Már alá is írt egy három hónapos szerződést egy vállalkozóval, aki ígéri, hogy havi 9 ezer forintért éjjelnappal rendelkezésre áll, ha hibaelhárításra van szükség. „Csakhogy a TMK Tervszerű Megelőző Karbantartást jelent - érvel Sághegyi Péter, a bajai LIGA-szervezet elnöke, - nem csak a bajban van rá szükség. Az igazgató azt is megpendítette, hogy fölmond az összes TMK-dolgozónak, hogy betéti társaságot alakítsanak, és majd ekként kössön szerződést velük. Egyébként meg vállaljanak munkát ott, ahol tudnak.” A hibák előzetes kiszűrése jóval nagyobb károkat előzhet meg. Az újvárosi fűtőközpont Baja egynegyedét látja el, több mint 2000 lakásban, óvodában, bölcsődében, szolgáltatóházban fűt, ezt a munkát felelősséggel nem lehet gebinben csinálni.

Sztrájkkészültségben

Szeptember 21-én a dolgozók munkásgyűlést tartottak, ahol az igazgató homályos ígéretekkel tett arra, hogy senkit nem ér keresetvesztés. A munkások nem fogadták el a garan-

cia nélküli beszámolót, ezért bejelentették a sztrájkkészültséget. Ezzel a bejelentéssel kötelező érvényű egyeztetésnek kell megkezdődnie a Munka Törvénykönyve szerint. Sikerült az igazgatóval elfogadtatni a pótlékok alapbérésítését, de további követeléseikről csak a tárgyalások folynak. Így arról, hogy a szakszervezet elfogadhatatlannak tartja a kft. karbantartóegységeinek vállalkozásba adását, és továbbra is szeretne megállapodni arról, hogy mi minősül minimális szolgáltatásnak.

„Azért is érthetetlenek ezek az intézkedések - mondja Sághegyi -, mert az újvárosi fűtőközpont évi 70 milliós költségeiből csak 5 millió a bérköltség. A TMK-sok vitatott ügyeleti pótléka pedig az összköltségnek csak 0,3 százaléka.” A szakszervezeti elnök szerint inkább azzal kellene a vezetésnek foglalkoznia, hogy a 65 milliós kiadási tétele csökkentse. Bár a pótlékokat alapbérésítették, de az ügyeleti szolgálatot nem állították vissza. Így a pénz még csak meglenne, de a dolgozók nem látják biztosítottak a fűtőmű zavartalan működését. Veszteség is érte a munkásokat amiatt is, mert nem kapták meg a bérmegetakarítást, amelyet pedig éveken át elosztottak. Ebben az évben 400 ezer forint volt a megtakarítás, de az igazgató, arra hivatkozva, hogy év végén várhatóan 900 ezer forint lesz a veszteség, nem fizette ki. A szakszervezet szeretné az önkormányzatot bevonni a probléma megoldásába. Bár az alpolgármester független szakszervezeti vezető volt, ez nem lesz könnyű. (-al-)

A **NEGOSZ** alapítványt hozott létre, hogy biztosíthassa a szakmában tevékenykedő 9000 dolgozóját. Az alapítvány önfizetésű, éves tagdíja 3000 forint. Egy szakszervezeti kézben lévő amerikai biztosító vállalta, hogy 200 000 forintos baleseti és munkahelyvesztési határösszeget fizet, és ezen felül napi 150 forintot, ha a biztosítottak gyógykezelésre szorulnak. Az „Alapítvány a nemzetközi gépkocsivezetőkért” kuratoriumának elnöke Tildy Róbert.

KÖZÉP- ÉS KELET-EURÓPAI SZABAD SZAKSZERVEZETEK 2. SZEMINÁRIUMA

Közép- és Kelet-Európa szabad szakszervezeteinek képviselői egyetértettek abban, hogy a világ e térségében a munkanélküliség gyors növekedése jelenti a legfőbb veszélyt a munkavállalók számára. De a piacgazdaságra való átmenetben nemzeti különbségek is mutatkoznak. Míg a Cseh- és Szlovák Szövetségi Köztársaságban a munkanélküliség növekedése megállni látszik, addig Bulgáriában, Lengyelországban, Magyarországon, Romániában, és Ukrajnában tovább folytatódik. Litvániában viszont még félve várják a volt „össz-szövetségi” mammutvállalatok elkerülhetetlen összeomlását. Albániában az aktív lakosság nagyrésze kiterjed.

Sajnálattal állapítottuk meg, hogy Közép- és Kelet-Európában még egyetlen kormány sem dolgozott ki megfelelő, átfogó politikát a munkanélküliség leküzdésére. A szakszervezetek eddig is igyekeztek kialakítani, illetve befolyásolni egy ilyen politikát. Ennek részleges példái: a *Solidarnosć* és a lengyel kormány vegyesbizottsága a válságrégiók megállapítására, a LIGA törekvése a privatizációhoz kapcsolódó munkanélküliség csökkentésére a privatizációba történő szakszervezeti beavatkozással, a román szakszervezetek fellépése az ILO ülészakán. A szakszervezetek lehetőségei közé tartozik a munkanélküliek segítése az álláskeresésben, az átképzésben és egyéni stratégiájuk kialakításában.

Közép- és Kelet-Európa szakszervezeteinek érdekük, hogy a munkavállalók biztonságát elsősorban tárgyalásos úton, a társadalmi béke megőrzésével igyekezzenek elérni.

A szeminárium által megvizsgált problémák egyelőre további tanulmányozást igényelnek, ezért kinyilvánították:

„1.) a munkanélküliséggel kapcsolatos adatok, információk és tapasztalatok rendszeres cseréjét, s ennek megkönnyítésére egy hírlevél kiadását, amely egyúttal a Gdanskban elhatározott információs bázis egyik eleme is lesz; (ugyanilyen célra igénybe vesszük az EC DGX által helyi

nyelveken indított Szakszervezeti Információs Bulletin is)

2.) az összegyűjtött információk elemzését nemzeti és nemzetközi szinten, segítséget kérve ehhez a nemzetközi szakszervezeti szövetségektől (ICFTU, WCL, ETUC);

3.) különös figyelmet fordítunk annak megvizsgálására, hogyan lehetne a munkanélküliek tömegét a gazdaságilag elsőrendűen fontos infrastruktúrális hiányok gyors pótlására foglalkoztatni;

4.) követeljük kormányainktól foglalkoztatás-politikájuknak alapvető megváltoztatását, országos szintű és regionális munkanélküliség-kezelő programok kidolgozását, felajánlva hozzá együttműködésünket mind nemzeti, mind nemzetközi szinten;

5.) követeljük a szakszervezetek beleszólásának gyakorlati biztosítását a munkanélküliséget szülő folyamatok (pl. privatizáció) kezelésében, a részvételi jog minimumának nemzetközileg garantált elismerésével – kérve ehhez az ILO segítségét, különösen a Budapesten most létrehozott Közép- és Kelet-Európai Iroda révén;

6.) a munkanélküliek támogatására irányuló szakszervezeti erőfeszítések fokozását, s a megszerzett tapasztalataink cseréjét.”

Palkovics Imre, a tolmácsnő, Horn Gábor és Óry Csaba

A LIGÁT VÁLASZTOTTÁK

„Egynek minden nehéz, sokaknak semmi sem lehetetlen.” E Széchenyi – gondolat gyakorlati megvalósítására határozta el magát a MÁV Kórház és Központi Rendelőintézet Önálló Szakszervezete, amelynek tagsága az állampártot kiszolgáló, s a dolgozók érdekeit nem elég hatékonyan képviselő MSZOSZ-hoz csatlakozott Vasutasok Szakszervezetének korábbi tagságából jött létre. Az alapítók úgy érezték, hogy az egészségügyben foglalkoztatottak érdekeit az Önálló Szakszervezet hatékonyabban tudja képviselni. Az Intézmény dolgozói 1990. május havában tartották alakuló ülésüket, amelyen **Bercsényi Gizellát** választották az Önálló Szakszervezet titkárává, aki azóta is élvezi a dolgozók bizalmát.

Az érdekképviseletnek különböző fórumokon az intézetben belülről és közép szinten a Vasúti Érdekegyeztető Tanácsban kell

helyt állnia. Munkájuk során felismerték, hogy a Vasútegészségügyben foglalkoztatottak problémái részben azonosak a más egészségügyi intézményekben dolgozó kollégáikéval. Ezért felmerült egy föderációhoz való csatlakozás gondolata, mivel így el lehet juttatni a problémákat a felső szintű fórumokra.

Az év első felében több fórumon tárgyaltak a szakszervezeti képviselők a Magyarországon működő föderációk célkitűzéseiről, ill. azonos szakmai szakszervezeteik működéséről. Így került sor arra, hogy egy fórumon lehetőséget kaptak a föderációk vezetői, ill. az egészségügyi szakszervezet képviselői, hogy a vezetésük alatt álló érdekképviseleti szervek életéről, működéséről, célkitűzéseiről részletes tájékoztatást adjanak.

Ezt követően a tagság írásban nyilatkozott, hogy – a fórumon elhangzottak, ill. az írásos tájékoztató alapján – mely föderációhoz való csatlakozást tartaná helyesnek. A tagság 2/3 része szavazott, és 80%-uk a LIGÁ-hoz való csatlakozás mellett döntött. (kó)

AZ ÜGYVIVŐK BESZÁMOLÓI II. * AZ ÜGYVIVŐK BESZÁMOLÓI II. * AZ ÜGYVIVŐK BESZÁMOLÓI II.**Böröcz Sándor:**

Tavaly novembertől fizetés nélküli szabadságot vettem ki a Bábolnai Mezőgazdasági Kombinától, ahol gépkocsivezetőként dolgoztam. Kikérem a szakszervezetek közötti választásig szól, amely remélem jövő tavasszal meg fog történni, így visszamehetek kollegáim és barátaim közé.

Feladataim közé tartozik a szervezeteink és az ÜB közötti kapcsolattartás biztosítása. Februártól a központi kampánystábnak is kaptam feladatokat. A választmány határozata alapján jelenleg az üzemi tanács választások elősegítésére létrehozott szűkebb kampánystáb munkájának koordinálását próbálom képességeimhez mérten ellátni. Több olyan megbízást vállaltam, ami nem szerepel leírt feladataim között. A LIGA akciók jellemből adódóan nem tervezhetőek előre, ezért sokszor az adott helyzetnek megfelelően rögtönözni kell, azonnal a helyszínen kell lenni, ha egy konfliktushelyzet áll elő, vagy ha segíteni kell.

Nagyobb feladataim voltak: a görög kamionosblokád menedzselése, a május elsejei LIGA ünnep megszervezése, a nyárom nyakunkba zúdult menekülthullám ellátásának segítése.

Kampányfőnök helyettesként intézem a LIGA kampányfeladatait, melynek keretében akcióinkkal, szervezéssel vagy anyagilag segítettük a Fótai Gyermekváros lakóit, támogattunk egy ejtőernyős klubot, a Rába ETO-t, az FTC-t, egy country zenekart, a budapesti gyermeknap rendezvényt, a Máltai Szeretetszolgálat akcióját.

Ezek a befektetések hasznosnak bizonyultak, hiszen az egész országban, sőt Európában is népszerűsítik a LIGA szakszervezeteket. Például az ejtőernyősök a szerződésben foglaltak szerint 3 évig használják az általunk legyártatott LIGA ernyőt világ- és Európa-bajnokságokon, valamint hazai versenyeken. Úgy gondolom, a LIGA népszerűbbé válik ezekkel az akciókkal. A Rába ETO LIGA feliratokkal játssza végig a bajnokságot. De azt is öröm hallani, ha egy-egy fradi mérkőzés után – a megvett kezdőrugásnak, a többszáz kiosztott LIGA pólónak, a nyugdíjasbérletek utaztatásának köszönhetően több ezer ember kórusban kiabálja, hogy „Köszönjük a LIGÁnak!”.

Csizmadia Sándor:

Feladatomban a pártokkal való kapcsolattartás, különösen Győr-Sopron megyében. Legutóbb a szakszervezeti törvénnyel kapcsolatosan kérték pl. az SZDSZ-esek, hogy készítsünk a LIGA állásfoglalásai-ból egy összefoglaló jelentést, amelyik

alkalmas arra, hogy az igényünknek megfelelően képviseljük a Parlamentben. Az önkormányzatban is nagyon sok az érdekvédelemmel összefüggő kérdés. Feladatunk a nyugdíjasok helyzetével való foglalkozás, ill. a foglalkoztatási bizottságok és különböző foglalkoztatási alternatívák kidolgozása. A győri önkormányzatban sok szakszervezettel szimpatizáló vagy szakszervezeti tisztségviselő található, sok anyagot készítettem ez ügyben, amit később érvényesíthetem is. Másik feladatomban a pályázati pénzek koordinálása. Végigjártam a területek nagy többségét, a pénz nagy része kiment – értelmes munkákra fordítottuk. Vannak továbbra is problémák, ezek – pl. Zala megyében – úgy gondolom, hamarosan rendeződni fognak.

Egy szakszervezeti tisztségviselőnek vállalásán túl is kell munkálkodnia, ilyen, hogy Győrben a regionális LIGÁ-t át kellett szervezni. A munka jól elindult és a központ azt nyújtja, amit egy ilyen regionális központnak kell. Sok időt vett el, hiszen személyes konfliktusokat is meg kellett oldanunk. Vállalásaim között van Győr területének megszervezése, gondolkodom a RÁBA Gyárra, továbbra sem szeretném, hogyha nem lenne ez a terület reflektorfényben. Ennek eredményéről is tudok beszélni: a kapuvári gyáregységben személyes találkozásunk után az egész gyárnak az volt a véleménye, hogy a LIGA olyan alternatíva lehet, amire később is tudnak építeni és ennek eredményeképpen már közöttünk tudhatjuk a kapuvári gyáregységet.

Komoly munkával bejutottunk a pártok házába a szakszervezetek házába. Egy ügyvivőnek feladata, hogy az Ügyvivő Bizottság üléseiről lehetőleg a legkevesebbet hiányozzon. Úgy gondolom, hogy ennek eleget tettem, mindig ott voltam az ÜB üléseken és anyagokat is készítettem rájuk. Remélem ezek az anyagok alkalmasak voltak arra, hogy előbbre vigyék ügyeinket.

Hegedűs Gyula:

A gyöngyösi konferencia előtt az ÜB munkamegosztása alapján szervezési és érdekvédelmi feladatokat láttam el. (Pl. a Heves-Nógrád megyei régió létrehozása; az első szabad május elseje megrendezése; a gyöngyösi konferencia megszervezése.) Jelenleg végzett feladataim az ÜB-ben: részt veszek rendszeresen a LIGA rendezvényein, a Választmány munkájában, tanfolyamok (ráckevei fórum) vitájában. Az üzemi tanácsok választását előkészítő bizottságnak felelős ügyvivője vagyok. A LIGA pályázatot kapott pénzeinek felhasználását koordinálom az észak-ma-

gyarországi szervezeteinknél. Megbízást kaptam az ÜB-től egy konfliktuskezelő csoport feladattervének kidolgozására.

A LIGA ÜB munkán kívül rendszeresen részt veszek a Heves-Nógrád megyei régió szervezési és érdekvédelmi munkájában. Jelenleg a városi irodák és szervezetek létrehozásán dolgozunk. Gyöngyösön, Balassagyarmaton és Füzesabonyban már működik, Egerben, Hatvanban és Heves városokban most van szervezés alatt. Mint ÜB tag veszek részt a régió működésében, pl. szervezetéptetés, kampánycsoport munkája, tisztségviselők képzése. (Régióinkban több, mint 20 fő tisztségviselő dolgozik.) A régió szakszervezeti munkanapja csütörtök; én délutánként a régióhoz tartozó szervezeteknél vagyok, délután a régió tisztségviselőivel találkozom. Azt, hogy eleget tudok tenni e feladatoknak, elsősorban a vállalati (FDSZ) szervezet tagjainak és tisztségviselőinek köszönhetem. Működésükkel biztos háttérrel adnak az ÜB-ben és a régióban végzett munkámhoz.

Szervezetünknek 16 tisztségviselője és munkahelyi képviselője van. Minden kedden érdekvédelmi napot, minden hónap utolsó szerdáján pedig a munkáltatóval és a szakszervezetekkel érdekegyeztetést tartunk. Megszüntettük a vállalatnál a jutalom- és prémiumrendszert, helyette bérrendezést értünk el. Keddi napokon délelőtt a vállalat munkahelyeit keresem fel, délután pedig a gyöngyösi FDSZ tisztségviselőivel találkozom. Főállásban a Heves Megyei Vízmű Vállalat teljes munkaidős dolgozója vagyok. A fenti feladatokat a törvény által biztosított munkaidőkezdésmény és szabadidőm felhasználásával oldom meg.

Horn Gábor:

Megbízott elnökként, feladataim három csoportra oszthatóak. Mint Pali bácsit átmenetileg, a kongresszusig helyettesítő általános alelnök, képviselem a LIGÁ-t azokon a politikai szintű tárgyalásokon, ahol a legfelsőbb szinten szükséges a LIGA megjelenése: az Érdekegyeztető Tanácsban, a pártokkal, külföldi vagy magyar szervezetekkel való kapcsolattartásban. Természetesen mindig szakértőinkkel, vagy az adott terület megbízott politikai felelősével közösen.

A másik – a leghálátlanabb és ugyanakkor a leginkább szükséges – feladatkör az, hogy én gyakorolom a munkáltatói jogokat a LIGA Központ irodájában. Remélem, hogy a tagszakszervezetek és a Választmány is úgy érzékeli, hogy június óta jelentős változások történtek a LIGA Iroda működésében. Az elnöknek napi operatív feladatokban is meg kell jelennie.

AZ ÜGYVIVŐK BESZÁMOLÓI II.   AZ ÜGYVIVŐK BESZÁMOLÓI II.   AZ ÜGYVIVŐK BESZÁMOLÓI II.

Bizonyos esetekben az Irodán belül határozottan kell, hogy fellépjen a működés javításáért. Ez korábban nem történt meg.

A harmadik feladatköröm az, hogy a médiákban képviselem a LIGA Szakszervezeteket azokban az általános szakszervezetpolitikai kérdésekben, amelyek ezt igénylik. Én mindig is a többarcú LIGA híve voltam és most is az vagyok, számomra ez a probléma minden esetben csak úgy oldható meg, hogy szakkérdésekben egyes területeken azok szerepeljenek, azok nyilvánuljanak meg, akik az adott kérdéskörhöz a legjobban értenek. De vannak olyan általános szakszervezetpolitikai kérdések, amelyekről az elnöknek kell nyilatkoznia.

A legizgalmasabb feladatom, hogy részt veszek a LIGA politikai döntéshozatalában, az Ügyvivő Bizottság ülésin már hosszú évek óta. Néha fáradtan és rossz kedvűen, de mégis azzal az örömmel, azzal az élménnyel, hogy a problémákra sikerül válaszokat adnunk.

Igyekszem változtatni azon, hogy a szakmai szövetségeken kívül, akikkel nekem hagyományosan jó kapcsolat van, hiszen magam is egy szakmai szövetség képviselőjeként dolgozom négy éve a LIGÁ-ban, kiegyensúlyozott kapcsolataink legyenek a területi szervezeteinkkel is. Vannak olyan régiók, ahol sokszor megfordulok, és amelyekkel rendszeres kapcsolat van, de vannak olyan területek, ahol ez kevésbé jellemző.

Az elnöki teendők ellátása mellett egy alapítványi iskola vezetője vagyok, és ezt a számomra kedves, felelősségteljes munkát nincs szándékomban földadni.

Kalmár Béla:

A gyöngyösi konferencia óta az Országos Választmány, illetve az Ügyvivő Bizottság döntései alapján több alkalommal változott felelősségi és feladatköröm. Jelenleg a politikai döntéshozatal, a pártokkal, országos szakszervezeti szövetségekkel való kapcsolattartás, a kampányfőnöki teendők ellátása, valamint az ÜB munkájának előkészítése adja munkám gerincét.

A LIGA részéről részt vettem azokban a törvényelőkészítési munkákban, amelyek eredményeképpen megszületett a 28-as törvény és módosításai, az ÜT és a szakszervezeti, illetve a TB-választások azonos időben történő megtartásáról rendelkező Munka Törvénykönyve és a Közalkalmazotti Törvény módosítása, valamint az Üdülési Alapítvány létrehozását lehetővé tevő törvény. A törvények megszületése után azt is feladatommak éreztem, hogy segítsek bábáskodni az intézményi háttér létrehozásában, az új lehető-

ségek kihasználásában. Szerepem volt a VIKSZ, a Munka Világa Alapítvány és az Üdülési Alapítvány beindításában és talpraállításában.

Kampányfőnökként – miután a választások körül mind a mai napig sok a bizonytalanság – legfontosabb feladatommak a választási törvények meghozatalának elősegítését, az anyagiak előteremtését, a személyi és tárgyi feltételek következetes megteremtését tartom. Ugyanilyen jelentőséggel bír számomra, hogy a LIGA imázsa javuljon, vonzó legyen, nyilvánosság előtti megjelenésünk gyakoribbá váljék és szakmailag is megalapozott legyen.

Politikai döntéshozatali munkám egyik legfontosabbikának tartom a „hatok” megállapodásának létrejöttét. Bár néhány hónappal ezelőtt még elképzelhetetlennek tartottam a LIGA részvételét egy ilyen megállapodásban, az adott igen kritikus helyzetben szakszervezetünk számára előnyös megoldást sikerült elérni. E megállapodás megszületése, valamint fogadtatása arról győzött meg, hogy 1992. végén másképp kell a LIGÁnak döntéshozni, mint két-három évvel korábban. Meggyőződésim, hogy csak azok a döntések szolgálják a LIGA érdekeit, amelyek a munkavállalók legszélesebb körének érdekeit fejezik ki.

Véleményem szerint főállású tisztviselőként nem tehetem meg, hogy csak a „kiosztott” feladatokra koncentráljak, valamint azt sem tartom mellékes kérdésnek, hogy egy téma felelőse milyen mértékben kapcsolódik be a konkrét megvalósításba. Azt gondolom, hogy a LIGA bármely posztján még hosszú ideig tudomásul kell venni a *„magad uram, ha szolgálád nincsen”* helyzetet. Nekem ez azért sincs ellenemre, mert vallom: a szakszervezeti munkában többet ér egy szerény, ám konkrét cselekedet, mint száz meg nem valósított zseniális ötlet, be nem váltott ígérés, végre nem hajtott határozat, vagy utasítás.

Mezey Katalin:

A gyöngyösi kongresszus után a LIGA Akadémia munkájának segítségét, kiadványainak gondozását, kivitelezésének biztosítását bízta rám az Ügyvivő Bizottság. Szívesen vállaltam, mert egyrészt magyarnépművelés szakot végeztem, másrészt tizenhét évem óta újságíróként, az utóbbi három évben pedig az Írók Szervezete könyvkiadójának vezetőjeként is tevékenykedtem.

Az elmúlt másfél év során ehhez az alapfeladathoz újjak is társultak:

1. A LIGA Harsona megjelentetésének gondozása.

2. A LIGA Női Tagozatának megszervezése. Ez a feladat szinte maga keresett meg engem, mint a LIGA ÜB egyetlen nőtagját. Meg is talált, hiszen 20 éves korom óta dolgozom, emellett három gyermek anyja vagyok, négy esztendeje pedig a szakszervezet szervezése is meggyőződéssel vállalt „melléktevékenység” lett. Pontosan érzékeltem tehát annak a szükségességét, hogy a különböző szerepeket egymással összhangba igyekezzék hozni a társadalom, mégpedig nem csupán a nők szervezkedése, de a férfiak, az egész munkavállalói közösség megértő támogatása nyomán.

Ezért a LIGA Akadémia segítségével szerveztem két – nemzetközi előadók vezette –, négy napos női szemiráiumot, amelyeken összesen mintegy 50 résztvevő segítségével megfogalmaztuk a női munkavállalás és a családgondozás harmonizálásának számunkra legfontosabb feltételeit. Az egyrészt törvényi háttérrel, másrészt kollektív szerződési támogatást igénylő szabályozási javulatainkat nem sikerült ugyan a közös LIGA programokba eredményesen beilleszteni, de megjelentettük azokat a Harsonában (1991. november, december, 1992. január), illetve a LIGA Akadémiánál kiadott A nők és a munka világa c. kiadványunkban.

3. Mint a kiadványokkal, szedéssel, nyomtatással foglalkozó ügyvivőt, 1991. nyarán felkérték, hogy vegyek részt az AFL-CIO által három kelet-európai ország számára ajándékozandó szakszervezeti nyomdák létrehozásában. A magyar kisüzem menedzselése lett a feladatom, ami egy életképes, hasznos tudó vertikum megtervezését, a szakértői háttér megszervezését jelentette. Hála Gábor Róbert fáradhatatlanságának, úgy tűnik, a jövő év elején, az amerikai gépsor megérkezését követően, teljes tevékenységi körében működni kezd az ez év júniusában létrehozott LIGAPRINT, amely eddig kiadásszervező, és grafikai műhelyként, valamint szitaüzemével már megkezdte munkáját, telephelye elkészült, a gépek fogadására berendezkedett.

Üzleti hasznos – anyagi bázist – kell termelnie a LIGA tevékenysége számára, ez volt alapításának indítéka; de egyézersmind vállalja azt is, hogy teljesítménye 10%-ának erejéig önköltségi áron a LIGA és a LIGA Szakszervezetek rendelkezésére áll.

4. A végére hagytam eredeti feladatkörömet: a LIGA Akadémia munkájának segítségét, kiadványainak gondozását. Ezen belül hadd említsem meg az ÖTV berlini Képzőközpontjában 1991. júliusában a közlekedési szakszervezetek számára általános szervezett szemináriumot, amelyen

AZ ÜGYVIVŐK BESZÁMOLÓI II.* AZ ÜGYVIVŐK BESZÁMOLÓI II. *AZ ÜGYVIVŐK BESZÁMOLÓI II.

18 LIGÁS vett részt. (1991. augusztusában 17 perces filmet sugárzott erről az útról a tévé Átmenet c. műsora.)

A LIGA Akadémia füzetek gondozásának sorában a legemlékezetesebb munkám annak a füzetnek (7. sz.) az elkészítése volt, amely *Az üzemi tanácsokról* címet viseli, és legelőször jelent meg a hasonló tárgyú kiadványok sorában. Színvonalra Szalai Jenő és Soós Gábor munkáját dicséri, és nem enged következtetni arra, milyen rohammunkában, éjjelt és nappalt egybemosva készült.

Mint annyi minden más is a LIGÁban.

Végül arról, hogy lehet ennyi feladatok eleget tenni? Nehezen. „Vetésforgót” alkalmazok, hol egyik, hol másik tevékenységet helyezem előtérbe, amiből következik, hogy ilyenkor a többi háttérbe szorul. Ezért kérek – legfőképp a Női Tagozat szervezéséhez – ezuton is segítséget! Budapestieket várok a koordinálásához, vidékieket a szervező munkához.

Aki hallja, adja át!

Szalai Jenő:

Nem, nem hagy élni! Nem száll le rólam (lásd még pióca) a Főszerkesztő Úr. Úgy látom, még sincs más választásom, meg kell, hogy írjam a beszámolómat.

Na lássuk csak, mit is csináltam? A számítógép tanúsága szerint megírtam, kiszenvedtem 226 db (Ez nem lehet igaz, én aki úgy utálom a papírokat!) feljegyzést, határozat tervezetet, véleményt, állásfoglalás tervezetet, jelentést, stb. Végül is persze ez nem olyan sok, mondjuk napi átlagban egyet írhattam. Ezen kívül, ha jól számoltam össze 212 tárgyaláson vettem részt (ÉT, Munkavállalói oldal, Szakbizottságok stb...). A kilométer órám szerint több mint 30 ezer km-t autóztam. És hát persze bejártam a világot, legalább is egy szűk szegmensét (Magyarország, Románia, Csehszlovákia). Ideáig könnyű volt a helyzetem, e tényszerű részt könnyű összeszámolnom. Nem tudok számot adni telefontárgyalásokkal töltött időmről, de gondolom jelentősen növeltem a LIGA telefonszámláját. Arról már nehezebben tudnék számot mondani, hogy közben ellenségeim száma hányra nőtt. Mindenesetre, úgy gondolom jelentős tömegbázisra tettem szert ellenségeim körében. A LIGA irodában pedig egyre többször vagyok „valaki”, akit meg lehet kérdezni, aki majd intézkedik. Persze még egyről nem feledkezhetem el, áldásos munkásságomnak köszönhetően az utóbbi időben a feleségem átlag hete-tte egyszer akar elválni tőlem.

De mindezek ellenére a tisztelt Olvasó nem fogja megúszni, hogy az elkövetkezendő részben e néhány fenti tény köré ne

fonjam a szentté avatásomra szolgáló ideológiát.

Mikor 1991 májusában megválasztottatok ügyvivőtöknek, valószínű egyikünk sem (sem Ti, sem Én) tudta, mit jelenthet ez! Mára már valószínű többeknek van erre vonatkozó véleményük...

Ügyvivői munkámat a Fővárosi Munkaügyi Tanácsban kezdtem, mint a LIGA budapesti képviselője, majd az ÉT bérbizottságában kezdtem dolgozni (miközben a tanfolyamokon tanultam, hogy mit is kellene tennem). Mindezek mellett éltem a társadalmi aktivisták nyugalmas életét. Ebben az időben csak négy munkakörnek kellett eleget tennem. Ez a paradicsomi állapot (ezt persze csak ma gondolom így) akkor ért véget, mikor igent mondtam arra, hogy legyek teljes munkaidős aktivista LIGÁban. Ma már úgy gondolom, ez a döntés alapjában változtatta meg az életemet.

Ezzel egyidőben egy osztály vezetésére is (Politikai és Szakértői Döntéskészítési Osztály, röviden Szakértői) felkértek, amit el is vállaltam, mert tetszett a kihívás (utólag persze mindenki okos...). A baj akkor kezdődött, amikor kiderült, hogy az osztálytól elvárják az SZMSZ-ben, megfogalmazott követelményeket. Az osztály ugyanis egyszemélyes volt (én). Az ügyvivői feladatmegosztás szerint én lettem a LIGA ÉT képviselője és az érdekegyeztetésért felelős ügyvivője is. De persze ezek a nehézségek nem lehetnek akkorák, hogy feladjam illuzióimat, arra vonatkozóan, hogy tervszerűen fel kell építeni az információs rendszert, ki kell bővíteni a szakértői kört, a tárgyalásokra megfelelően fel kell készülni, valamint meg kell találni a munkatársaimat is. Az elmúlt egy év alatt a terveimből persze keveset sikerült megvalósítanom, de úgy gondolom, hogy változatlanul érvényesek elképzeléseim és a lassú építkezés az eredeti koncepcióra építkeznek. Nagyon sokszor felszóllítottak, hogy ne legyek pesszimista (mindezt persze olyankor, amikor megpróbáltam reálisan szembenézni a tényekkel) és persze sokszor mondták azt is kollegáim, hogy jöjjenek le a földre (ezt olyankor, amikor hosszú távú elképzeléseimről beszéltem). E két sokak számára ellentétes állítás, azt hiszem jól jellemez. A tényeket mindig megpróbálom reálisan értékelni, megpróbálom a legrosszabb variációt is megvizsgálni (sokszor vagyok az ördög ügyvédje), de célnak mindig az általam elképzelhető legoptimálisabbat tudom csak elképzelni.

A Szakértői Osztály az egyszemélyes osztályból négy és fél főssé nőtte ki magát (Kogon Mihály szociális ügyekért, Agócs Judit megyei munkügyi tanácsok koordinálásáért felelős munkatársak,

Turzó Bettina a villámkezü titkárnő, valamint Pick László egyetemista, aki gyakorkori éveiben segíti munkánkat. Eredeti elképzelésemhez most már csak egy közgazdász munkatárs hiányozna, akinek a gazdaságpolitikai ügyeket kellene kézben tartania és koordinálnia. És persze az sem lenne rossz, ha munkatársaim részére az alapvető munkafeltételeket tudnám biztosítani (pl. egy íróasztal, lehetőség arra, hogy egymással beszéljünk stb...). De azért nem adom fel!

A LIGA image-ben nagyon fontos szakértői háttérrel sikerült egybentartani. Ez a szakértői háttér, amely a továbbiakban is alapvető, stratégiai fontosságú, egyre több szervezési munkát ad számomra. Várható, hogy előbb vagy utóbb e háttér-szakértői körnél többre lesz szükségünk (szerintem már eljött ez az idő). A szakértői körünket bővíteni azonban nem sikerült. Véleményem szerint ennek pénzügyi akadályai vannak. A politikai rendszerváltáshoz kapcsolódó lelkesedés már nem motivál.

Az ÉT-ben végzett munkánkat minden nehézségünk ellenére sikerült a bizottságokban megfelelő színvonalon tartani. Úgy gondolom, a LIGA ebben még mindig a legjobb (ez nem biztos, hogy minket minősít)!!!

Az utóbbi néhány hónapban a Szakértői Osztály és szervezeteink között ismét nő a feszültség. Ennek elsősorban az az oka, hogy az osztály jelenlegi felállásában nem képes minden tőle elvárt igénynek eleget tenni. E feszültségek sokszor rám koncentrálnak, mivel az irreálisan magas elvárásokat megpróbálom megszünteni. Magyarul ez azt jelenti, hogy egyre többször vagyok kénytelen nemet mondani az igényekre. Az Osztály így is egyre túlterheltebb. Jómagam is egyre több segítséget próbálok megadni szervezeteinknek. Sokkal jobban tetszik a helyi problémák megoldásában való segítségnyújtás, mint a néha idegölő és végtelen felsőszintű tárgyalások.

Most is úgy gondolom, hogy egy országos konföderáció számára alapvető kérdés a megfelelő szakértői háttér, és a jól szervezett „profi” munkaszervezetek. Meggyőződésem, hogy a LIGA központi szervezeteinek – így az általam felügyeltnek is – egyfajta szolgáltató szervezetté kell válnia, mely szolgálat szervezeteinknek és képes a politikai vezetéssel együtt csapatmunkában dolgozni, ahol az elért eredmények nem személyesek, hanem a LIGÁ-éi.

Utóirat: Miközben sikerült megszülnöm e beszámolót? csak 5 ízben szakították meg a gondolataimat, ezért elkeseredésemben elértem azt, hogy a LIGA is megszakítsa tárgyalásait az ÉT-ben.

Üzemi tanács tanfolyam

A tanfolyamot 1992. október 9-10-én tartottuk Budapesten, a Tárogató úton. A résztvevők száma az első nap 28, a második nap 26 fő volt.

Az első nap Kalmár Béla az üzemi tanács választások jelentőségéről, az ÜT szerepéről és a választásokon való jó szereplés fontosságáról beszélt. Öt Fuchs József követette. Előadása első részében az üzemi tanácsok, a munkáltatók és munkavállalók, valamint a szakszervezetek kapcsolatát világította meg, majd az üzemi tanács választások gyakorlati tudnivalóiról adott tájékoztatást. Ismertette az ÜT legfontosabb jogait, majd az ÜT választási bizottságok munkájáról szövegezte.

Ebéd után Soós Gábor folytatta az ÜT választások gyakorlati tudnivalóira vonatkozó kérdések megválaszolását. A vacsoráig hátramaradt rövid időben Horváth Lajos és Soós Gábor helyzetgyakorlatokat játszatott el egy kitalált vállalatnál lebonyolítandó ÜT választással kapcsolatban.

A második nap reggel 9-től 11-ig Kozák László a különböző reklámanyagok készítésének módszeréről tartott foglalkozást, melyen a hallgatók először közösen készítettek egy plakátot, a jó plakát összes ismervét felhasználva. A következő feladat már csoportmunka volt, minden társaságnak más-más szóróanyagot kellett készítenie.

11-től Kende Ágnes a hiteles jelölt kiválasztásának módját vázolta fel, utána Réti Tamás arról szövegezte, milyen utat jár be egy jelölt, amíg az ÜT tagjává válik.

Kalmár Béla a jelölt meggyőzésének személyre szabott módját emelte ki, újra összefoglalta az ÜT választás jelentőségét, aztán pedig a TB választásokról szövegezte néhány mondatot, majd felkérte az Akadémiát, hogy a TB választásokról is tartson tanfolyamot.

Utolsó felszólalóként Réti Tamás azt hangsúlyozta, hogy minden hallgató próbálja meg a tanfolyamon tanultakat továbbadni, illetve próbáljanak lakóhelyükön is ÜT tanfolyamot szervezni az Akadémia támogatásával.

A tanfolyamot sikeresnek tartjuk. A hallgatók felkészültsége nagyon különböző volt, ezért mindenki mást profitálhatott a tanultakból. Nagyon fontos, hogy a hasonló tanfolyamainkat a vidéki szervezetekkel együttműködve tartjuk meg.

Nemeskériné Koller Erika

Az amerikai kampány- előadók programja

Korábban hírt adtunk már arról, hogy idén ősszel vendég-előadók érkeznek Amerikából, hogy a szakszervezeti választásokra a felkészülést segítsék. A tanfolyam amerikai előadói mellett minden helyszínen részt vesz egy magyar jogász és LIGA-politikus is.

Október 29, csütörtök, reggel 8 – este 6-ig a Közlekedési Szövetség tagszervezetei részére, helyszín: Kecskemét, Kisfaludy u. 6-8. *Előadók:* Donald Spatz & Eugene Morill.

Október 30, péntek reggel 10 – 31, szombat kb 2-ig a Bács-Kiskun és Szolnok megyei tagszervezetek részére, helyszín: Kecskemét, Kisfaludy u. 6-8. *Előadók:* Donald Spatz & Eugene Morill.

November 1, vasárnap reggel 10 – 2, hétfő 2-ig a Békés és Csongrád megyei tagszervezeteink részére, helyszín: Békéscsaba, Andrásy út 12. *Előadók:* Donald Spatz & Eugene Morill.

November 4, szerda reggel 10 – 5, csütörtök 2-ig a Hajdú-Bihar és Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei tagszervezeteink részére. Helyszín: Debrecen Péterfia u. 2. *Előadók:* Donald Spatz & Eugene Morill.

November 6, péntek reggel 10 – 7, szombat 2-ig Heves, Nógrád és Borsod-Abaúj-Zemplén megyei tagszervezeteink részére. Színhely: Mátraháza, Hotel Pagoda. *Előadók:* Donald Spatz & Eugene Morill.

November 10, kedd reggel 10 – 11, szerda 2-ig Győr-Sopron és Vas megyei tagszervezeteink részére Győrben. *Előadók:* Joe Shantz Charlie McDonald

November 12, csütörtök reggel 10 – 13, péntek 2-ig budapesti és Pest megyei tagszervezeteink részére Budapesten. *Előadók:* Joe Shantz és Charlie McDonald.

November 15, vasárnap reggel 10 – 16, hétfő 2-ig Fejér, Veszprém és Komárom megyei tagszervezeteink részére Székesfehérváron. *Előadók:* Joe Shantz Charlie McDonald

November 17, kedd reggel 10 – 18, szerda 2-ig Somogy, Baranya, Tolna és Zala megyei tagszervezeteink részére Kaposváron. *Előadók:* Joe Shantz és Charlie McDonald **Kende**

HÍREK

EURO-FIET Ifjúsági Szemináriumnak adott helyt Budapest 1992. szeptember 21-23. között. A FIET (Diplomás Szakalkalmazottak és Technikusok Szakszervezeteinek Nemzetközi Szövetsége) európai tagszervezetei a fiatalok képzéséről, át-képzéséről és az ifjúsági munkanélküliség kérdéseiről cserélték ki tapasztalataikat és fogalmazták meg álláspontjukat.

A hazai tagszervezetek közül a TDDSZ képviselői vettek részt a találkozón, belátva, hogy erről az igen fontos kérdéssel még nincs elég tapasztalatunk, s időnk sem volt még az ifjúság speciális szakszervezeti problémáival való foglalkozásra. A találkozó végén a 80 résztvevő állásfoglalásban ítélte el a rasszizmus és az idegengyűlölet minden válfaját.

Szeptember 26-án a LIGA Vízügyi Szövetsége állásfoglalást adott ki, amelyben veszélyesnek tartja szolgáltatási egységek szétaprózását amely a tulajdonosváltással kapcsolatos jelenség. Szükségesnek tartja viszont az átalakulással kapcsolatos tárgyalásokon a munkavállalók képviselőinek részvételét. „A nem kellően átgondolt önkormányzati lépések következményei a szolgáltatási színvonal csökkenését, a lakosság terheinek növekedését eredményezhetik” – jelentették ki dunaújvárosi küldöttgyűlésükön a képviselők.

Október 2-án vette át Kardos Miklós, csepeli lakos azt a 10 000 forintot, amelyet a LIGA Szakszervezetek ajánlott fel a Csepeli Sörnapon. Az ajándékot – melyet az adatlapunk beküldője közt sorsoltunk ki – Öry Csaba, a LIGA alelnöke nyújtotta át a szerencsés nyertesnek.

Október 15-én a LIGA Vas Megyei Szövetsége ünnepélyes keretek között helyezte el a Szakszervezetek Megyei Székházán a szövetség információs tábláját. A székházfoglaló ünnepségen megjelentek a sajtó, a LIGA iroda és a Közlekedési Szövetség, valamint a megyei szakszervezetek képviselői is. A tábla elhelyezése után tartott fogadáson és fórumon szövegezte Öry Csaba, Német Károly, a Munkástanácsok, a SZEK, de a megyei MSZOSZ képviselője is, aki kifejtette, hogy nagyon örül annak, hogy már más szakszervezetek is az épületben folytatják érdekvédelmi tevékenységüket.

Kiadja a LIGA Ügyvivő Bizottsága
Felelős kiadó: Horn Gábor
Felelős szerkesztő: Kozák László
A kiadást gondozta a KÉZirat Kiadó
Tördelés: TIMP Kft. 1015 Budapest
Donáti u. 40-42. f. 10. Tel.: 201-1953

LIGA
1071 Budapest
Városligeti fasor 45.
Telefon: 142-6957,
142-4105
Fax: 142-8143